

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Kariyer Eğilimi

Zeliha OKUR^{1*}

Ülkü BAYKAL²

Özet

Bu çalışma; Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu (SHMYO) öğrencilerinin kariyer eğilimleri ve ilişkili faktörlerin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı bir araştırma türü olarak tasarlanmıştır. Araştırma, 2012 yılının Mayıs ve Haziran ayında gerçekleştirilmiştir. Araştırma evrenini, İstanbul ilinde yer alan biri devlet ve biri özel iki üniversitenin SHMYO'nda, Ameliyathane Hizmetleri, Anestezi Teknikerliği, İlk ve Acil Bakım, Yaşlı Bakımı, Tıbbi Görüntüleme Teknikleri, Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programlarında öğrenim gören ikinci sınıf öğrencilerinin tümü (N: 451) oluşturmuştur. Araştırmada, öğrencilerin kişisel özelliklerini, bölüm seçme nedeni, kariyer eğilimi, kariyerde ilerleme isteği ve çalışma alanına yönelik eğilimlerini belirleyen toplam 33 sorudan oluşan bir anket formu kullanılmıştır. Bulgulara göre, araştırmanın bağımlı değişkenleri olan mesleği tercih nedeni, tercih sıralamaları, eğitimleri sırasında çalışıp çalışmama durumu, aldığı eğitimle ilgili alanda çalışma, lisans sonrası devlet memuru olma, dikey geçiş yapma ya da başka bir üniversitede okuma isteği ile bağımsız değişkenleri olan özel ve kamu üniversitesinde öğrenci olma, lise eğitimi ve cinsiyet değişkenleri arasında yapılan karşılaştırmalarda anlamlı farklılıklara rastlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Kariyer Planlama, Sağlık Teknikeri, Hemşirelik*

^{1*} Öğr. Gör. İstanbul Aydın Üniversitesi, Sorumlu yazar: zelihaokur@aydin.edu.tr,

² Prof. Dr. İstanbul Üniversitesi

Career Inclination of Students in Vocational Healthcare Schools

Abstract

This study was aimed and implemented to determine the career inclination of vocational health-care higher school students and the related factors in a descriptive design. This study was conducted in May and June 2012. This study sample is constituted from the whole number of the second class students of a state and a private university's vocational health-care higher schools in İstanbul. (N: 451) In this study, a 33 questioned survey was conducted to determine the students' personal characteristics, their section selection motive, career inclination plan, progression pretension and work field oriented tendencies. Dependent variables of this study such as the career preference, choice priority listings, the working condition during education, working on the field compliable with the specific education, desire to work in public sector as a public officer after education, vertical transfer to or to get education in another university; the independent variables such as being a student in a public or a private university, high school education and gender differences were analyzed and significant differences were encountered.

Keywords: *Vocational Healthcare Higher Schools, Career Planning, Health Technician, Nursing*

Giriş

Kariyer, seçilen bir iş kolunda ilerlemek ve bunun sonucunda sorumluluk üstlenmek, statü kazanmak ve saygınlık elde etmek gibi anlamlar taşımaktadır (7). Kariyer planlaması, kişinin kendini değerlendirerek; güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerini belirlemesi; bilgi, beceri ve ilgileri doğrultusunda kariyer beklenti ve hedeflerini oluşturması ve bunlara nasıl ulaşabileceği konusunda eylem planlarını geliştirmesi olarak tanımlanmaktadır (9). Kariyer planlamanın en önemli aşamalarından birisi, kişinin kendi yetenek ve isteklerine uygun mesleği seçmesidir. Çalışma koşulları ve çalışma alanlarını tanıyıp mesleği isteyerek seçen bireylerin, o mesleği gerektiği gibi yürütmesi hem iş doyumunu, hem de

hizmet alanların memnuniyetini sağlamak açısından dikkate alınmalıdır. Bu durum bütün mesleklerde geçerli olmakla birlikte özellikle insan ve insan sağlığı ile ilgili mesleklerde daha fazla önem taşımaktadır (5). Kariyer planlarını yaparken sadece kişilik özellikleri değil, aile, çevre, eğitim, sosyo-ekonomik olgular gibi sosyal özellikler de dikkate alınmalıdır.

Sağlık ekibi üyeleri arasında sadece hekimlik ve hemşirelik mesleği değil birçok sağlık profesyoneli ve teknik düzeyde eğitilmiş insan gücü yer almaktadır. Bu teknik insan gücünü sağlık hizmetleri meslek yüksekokullarının; ameliyathane hizmetleri, anestezi teknikerliği, ilk ve acil bakım, tıbbi laboratuvar, tıbbi görüntüleme, yaşlı bakım teknikerliği, ağız ve diş sağlığı teknikerliği, çocuk gelişimi, optisyenlik, perfüzyonistlik, eczane teknikerliği, tıbbi dökümantasyon, diyaliz teknikerliği, fizyoterapi teknikerliği gibi bölümlerden mezun sağlık teknikerleri oluşturmaktadır. Bilindiği gibi SML mezunları teknisyen ünvanını almaktadır. Ülkemizde meslek lisesi mezunları, iş imkanı bulmakta zorlandıkları halde SML mezunu teknisyenler bu konuda çok şanslı durumdadırlar. SML mezunu bir teknisyen çalışma hayatı içinde bulunurken bir yandan da mezun olduğu alan ile ilgili olan veya olmayan teknikerlik programlarında öğrencilik yapabilmektedirler. Çalışmamızda öğrencilerin kariyer eğilimleri irdelenirken bu özellik fazlasıyla dikkat çekmektedir.

Ulusal düzeyde literatür incelendiğinde, öğrenci hemşirelerin kariyer eğilimleri ile ilgili çalışmalara rastlanılmasına karşın, SHMYO öğrencileri örnekleminde bu konuya ilişkin çalışmaların bulunmaması böyle bir çalışmanın gerçekleştirilmesinde etkili olmuş ve SHMYO öğrencilerinin kariyer eğilimleri ve ilişkili faktörlerin belirlenmesi amacıyla çalışma gerçekleştirilmiştir.

Geçmiş oldukça eskiye dayanan kariyer kavramı Türkçe'ye "carriere" sözcüğünden geçmiştir. Fransa'nın güneyinde konuşulan Provençal dilinde "carriera" (araba yolu) demek olup kariyer de bu sözcükten

türemiştir. Kariyer, bireyin çalışma hayatı boyunca üstlendiği işlerin tamamı olarak tanımlanmış olsa da, bu tanımın ötesinde, bir kişinin sahip olduğu işlerin yanı sıra iş yerinde kendisine verilen iş rolü ile ilgili beklenti, amaç, duygu ve arzularını gerçekleştirebilmesi için eğitilmesi ve bu eğitim ile edindiği bilgi, beceri, yetenek ve çalışma azmi ile o organizasyonda ilerleyebilmesi anlamı da taşır (6).

Kariyer geliştirme, yetenek ve becerilerin saptanmasını ve geliştirilmesini sağlar. Personel arasındaki bireysel farklılıkları kullanmak ve aynı zamanda onların iş tatminlerini, motivasyonlarını ve verimliliklerini etkilemek suretiyle örgütsel başarıya katkıda bulunabilir. Kariyer geliştirme, bireyin mevcut kapasitesinin ve birikiminin hem kişisel hem de örgüt amaçlarına ulaşabilmek yönünde iyileştirilmesi ve yönlendirilmesi süreci olarak tanımlanmıştır (Enright 1998).

Kişinin kendini değerlendirerek; güçlü ve geliştirmesi gereken yönlerini belirlemesi bilgi, beceri ve ilgileri doğrultusunda kariyer beklenti ve hedeflerini oluşturması ve bunlara nasıl ulaşabileceği konusunda eylem planlarını geliştirmesi gerekmektedir (9). Kariyer planlama, bireysel kariyer hedefleriyle örgütsel olanakların uzlaştırılmasını ve arzulanan sonuçların başarılması için amaçların belirlenmesini içermektedir (4).

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulları'nın (SHMYO) amacı, sağlık sektörüne nitelikli meslek elemanları yetiştirmek için, sağlık teknikerliği eğitiminde belirli bir yeterliliğe ve kaliteye ulaşmaktır. Bu durum, sağlık teknikerinin mesleğinin gerektirdiği bilgi, beceri ve uygulama yeteneklerini kazanması, değişen dünya düzenine adapte olabilmesi, hasta, hasta yakını, sağlık çalışanları ile etkin iletişim kurabilmesi, sorun odaklı değil çözüm odaklı yaklaşım tarzı geliştirebilmesi, ekip ruhu ile çalışma becerisini kazanması ile mümkün olacaktır.

SHMYO'ların misyonlarına bakıldığında; sağlık hizmetleri alanında eğitim ve öğretim yapmak ve bünyesinde bulundurduğu önlisans programları ile mesleki anlamda gerektiği gibi bilgi ve beceri ile

donatılmış sağlık teknikerleri yetiştirmektedir. SHMYO'larının vizyonu da aynı doğrultudadır. Girişimci, yenilikçi eğitim ve öğretim metodları uygulayarak gerek ülke için gerek öğrenciler için gerekse iş gücü piyasası açısından tercih edilebilir bir durum sağlamaktadır.

Yöntem

Araştırma, yöntemi bakımından bilimsel araştırma yöntemleri metodolojisine uygun olarak tasarlanmıştır.

Araştırma amacı, sağlık hizmetleri meslek yüksekokulu öğrencilerinin kariyer eğilimleri ve ilişkili faktörleri belirlemektir. Çalışma, amacına uygun olarak tanımlayıcı ve kesitsel araştırma tipindedir.

Araştırmanın evrenini, İstanbul ilinde yer alan devlet ve özel vakıf üniversitelerin SHMYO'larının yürütmüş olduğu programlarda öğrenim gören son sınıf öğrencileri oluştururken; örnekleme ise İstanbul'daki bir devlet ve bir özel vakıf üniversitesine bağlı SHMYO'larında öğrenim gören son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada son sınıf öğrencilerinin seçilme nedeni, öğrencilerin kariyer eğilimi ve işe başlama açısından en aktif oldukları dönemde olmalarıdır. Örnekleme oluşturan kurumlarda öğrenim gören tüm öğrencilere ulaşılması hedeflenmiş ve herhangi bir örneklemin seçim yöntemine gidilmeden mevcut 488 öğrenciden devamsız olan 37 öğrenci dışında kalan 451 öğrenciden veri toplanmıştır. Araştırmada geri dönüş oranı %9 Araştırmada veri toplama aracı olarak, öğrencilerin kişisel - mesleki durum değişkenlerini tanımlamaya ve kariyer eğilimlerini belirlemeye yönelik olarak literatür (2) desteğinde hazırlanan toplam 33 sorudan oluşan bir anket formu kullanılmıştır. Anket formu, açık uçlu ve gruplandırılmış sorulardan oluşmakta Anketlerin uygulanacağı Üniversite'lerden resmi kurum izinleri alındıktan sonra, kurum yöneticileriyle görüşülerek belirlenen günlerde kurumlara gidilmiş ve araştırmanın uygulanacağı dersin hocasından da izin alınarak veriler toplanmıştır. Araştırmanın örneklemini oluşturan ve araştırmaya katılmayı kabul eden öğrencilerden sözlü bilgilendirmiş onamları alınarak, araştırmacı tarafından veri toplama aracı elden

dağıtılmış ve dağıtılan formlar öğrencilerin doldurmaları beklenerek elden geri toplanmıştır.

Elde edilen veriler, araştırmacı tarafından bilgisayar ortamına aktarılarak, istatistik danışman desteğinde yüzdelik, ki kare, fisher exact testleri kullanarak analiz edilmiştir. Araştırmanın bağımsız değişkenlerini öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri oluştururken; bağımlı değişkenlerini öğrencilerin kariyer eğilimlerine yönelik yanıtları oluşturmuştur. Deneysel (ampirik) çalışmalarda yöntem kısmı mutlaka olmalı ve ilgili alt başlıklar kullanılarak çalışmanın katılımcıları, veri toplama araçları ve kullanılan analiz teknikleri açıklanmalıdır.

Bulgular

Araştırmada elde edilen bulgular; öğrencilerin sosyo demografik özelliklerinin dağılımı, öğrencilerin kariyer eğilimlerine yönelik bulgular ve bağımlı bağımsız değişkenlerin karşılaştırılmasına yönelik bulgular şeklinde ele alınarak incelenmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin Sosyo-Demografik Özelliklerinin Dağılımı

		s	%
Okul Türü	Özel	174	38,6
	Kamu	277	61,4
Eğitim Türü	Örgün Öğretim	329	72,9
	İkinci Öğretim	122	27,1
Yaş	20 yaş ve ↓	239	53
	21 yaş ve ↑	212	47
Cinsiyet	Kadın	335	74,3
	Erkek	116	25,7
En Son Bitirilen Okul	SML	317	70,3
	Düz Lise	82	18,2
	Diğer Meslek Liseleri	52	11,5

Öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerinin dağılımı Tablo 1’de incelendiğinde; öğrencilerin çoğunluğunun kamu üniveritesinde (%61,4) okuduğu, büyük kısmının örgün öğretimde (%72,9) eğitim gördüğü, yaklaşık yarısının 20-21 yaş grubunda (%53) bulunduğu, çoğunluğunun kadın öğrencilerden (%74,3) oluştuğu, en son bitirdiği okul incelendiğinde ise çoğunluğun SML (%70,3) ve çok azının düz lise (%11,5) çıkışlı olduğu görülmüştür.

Tablo 2. Öğrencilerin Kariyer Eğilimine Yönelik Bulguların Dağılımı

		s (sayı)	%
Çalışma Durumu	Evet	284	63
	Hayır	167	37
Çalışma Yılı	1 yıl	88	19,5
	2 yıl	125	27,7
	3 yıl ve ↑	58	11,3
	Yanıtsız	180	41,5
İşin Niteliği	Aldığı Eğitimle İlgili	244	54,1
	Aldığı Eğitimle İlgisiz	20	4,4
	Yanıtsız	187	41,5
Çalışma Statüsü	Kadrolu	73	16,2
	Sözleşmeli	134	29,7
	Öğrenci	25	5,5
	Yanıtsız	219	48,6
* Girilmesi Düşünülen Sınavlar	DGS	123	27,3
	KPSS	351	77,8
	ÖSS	111	24,6
İdealindeki Meslek	Bölümüyle ilgili	99	22
	Bölümüyle ilgisiz	237	52,5
	Yanıtsız	115	25,5
Bölümünü Tercih Sıralaması	İlk 3. Sıra	302	67
	4. sıra ve ↑	149	33
* Bölüm Seçme Nedeni	Mesleği Sevme	202	44,8

	Aile İsteği	117	25,9
	İş Bulma Kolaylığı	185	41
	Diğer	115	25,4
Mesleğini Yapma İsteği	Evet	390	86,5
	Hayır	61	13,5
* Mezuniyet Sonrası Çalışmak İstenilen Kurum	Yataklı Tedavi Kurumları	298	66,1
	Ayaktan Tedavi Kurumları	34	7,5
	Mobil Sağlık Hizmetleri	110	24,4
	Diğer	12	2,6
İş başvurularının Yapılacağı Kurum	Özel	99	22
	Kamu	352	78
* Kamu Sektörünü Tercih Nedenleri	İş Güvencesi	321	71,2
	Çalışma Saatinin Azlığı	223	49,4
	Daha iyi Ücretleme	159	35,3
	Diğer	137	30,4
* Özel Sektörü Tercih Nedenleri	Fizik Ortam ve Donanımın İyi Olması	64	14,2
	Kariyer Yükseltmenin Kolay Olması	42	9,3
	Kaliteli Hizmet Verme	40	8,9
	Personel Eğitimine Önem Verme	28	6,2
	Daha iyi Ücretleme	36	8
	Diğer	72	16
* Mezuniyet Sonrası Bölümünde Çalışmak İstememe Nedenleri	İş Yüğü Fazlalığı	45	10
	Vardiyalı Çalışma	21	4,7
	Meslek Hastalığı Riski	33	7,3
	Sosyal Hayatın Olumsuz Etkilenmesi	27	6

	Olumsuz Meslek İmaji	19	4,2
	Mesleği Sevmeme	28	6,2
	Kişilik Özelliklerine Uymama	24	5,3
Lisansa Devam Etme	Evet	337	74,7
	Hayır	86	19,1
	Yanıtsız	28	6,2
* Lisansa Devam Etme Nedenleri	İş Bulma İmkamı	80	17,7
	Kendini Geliştirme	285	63,2
	Farklı Bölümlere Geçme	103	22,8
	Lisans Mezunu Olma	40	8,9
* Devam Etmek İsteddiği Bölüm	Hemşirelik	100	22,2
	Fizyoterapi	181	40,1
	Diyet-beslenme	70	15,5
	Acil Yardım ve Afet Yönetimi	64	14,2
	Diğer	6	1,3

* Birden fazla seçenek işaretlenmiştir.

Öğrencilerin kariyer eğilimine yönelik bulguların dağılımı Tablo 2’de incelendiğinde; öğrencilerin okurken çalıştıkları (%63), çoğunluğunun 2 yıldır (%27,7) sözleşmeli (%29,7) statüde çalıştığı görülmüştür. Öğrencilerin okudukları bölümlerin ideallerindeki meslek olmadığı (%52,5), buna rağmen bölüm tercihi sıralamalarında ilk 3 sırada (%67) yer aldığı görülmektedir. “Mesleği sevmeme” (% 44,8) ve “iş bulma kolaylığı” (% 41) bölüm seçme nedeni olarak görülmektedir. Öğrencilerin çoğunluğunun mezuniyet sonrasında KPSS’ye (%77,8) girmeyi düşündüğü ve önemli bir kısmının da yataklı tedavi kurumunda (% 66,1) çalışmak istediği saptanmıştır. Büyük bölümünün iş başvurularını kamu sektörüne (%78) yapma istekleri olduğu ve kamu tercih sebeplerine bakıldığında ise “iş güvencesi”nin (%71,2) ilk planda yer aldığı belirlenip, özel sektörü tercih edenlerin ise, “fizik ortam ve donanımın iyi olması” (%14,2) ana tercih sebebi olarak görülmektedir. Mezuniyet sonrası bitirdiği bölümde çalışmak istememe nedenleri orantısız olarak çok

farklılık göstermese de ilk planda “iş yükü fazlalılığı” (%10) yer almaktadır. Öğrencilerin lisansa devam etmek isteği (%74,7) yüksek olup, başlıca nedeni ise “kendini geliştirme” (%63,2) olarak görülmektedir. Lisansa devam etmek istedikleri bölümler ise öncelikle “fizyoterapi” (%40,1) ve “hemşirelik” (%22,2) bölümleridir.

Tartışma ve Sonuç

Öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri incelendiğinde (Tablo 1); SHMYO öğrencilerinin çoğunlukla 20 yaş, kadın ve bekar olduğu ve SML mezunu oldukları görülmüştür. Literatürde SHMYO öğrencileri örnekleminde yapılan çalışmaların sınırlı sayıda olduğu görülmüş ve Akyurt (1)'un bir kamu üniversitesine bağlı SHMYO öğrencileriyle yaptığı çalışmada benzer şekilde öğrencilerin çoğunluğunun kadın olduğu (%84,5) belirtilmiştir. Hemşirelik öğrencileri üzerinde yapılan çalışmalar incelendiğinde ise; Altuntaş ve ark(2) tarafından özel ve kamu üniversitesinde öğrenim gören hemşirelik öğrencileri ile yapılan çalışmada farklı olarak öğrencilerinin yaş ortalamasının yüksek olduğu (21-23 yaş %81,5), benzer şekilde SML mezunlarının yüksek olduğu (%42), belirtilirken; Baykal ve ark (3) tarafından hemşirelik 4.sınıf öğrencileriyle yapılan çalışmada benzer şekilde öğrencilerin çoğunluğunun kadın (%98) ve normal lise mezunların (%54,5) daha yüksek olduğu ifade edilmiştir. Bulgular bir bütün olarak değerlendirildiğinde, SHMYO öğrencilerinin hemşirelik öğrencilerinden farklı olarak yaş ortalamasının beklendiği gibi düşük olduğu ve SML mezunları oranının daha yüksek olduğu söylenebilir. SHMYO öğrencilerinin **kariyer eğilimiyle ilgili bulgular** ele alındığında (Tablo 2); öğrencilerin çoğunlukla çalıştığı (%63), çalışma süresinin 2 yıl olduğu (%27,7), eğitim aldığı alanda (%54,1) ve sözleşmeli statüde (%29,7) çalıştığı saptanmıştır. Bu konuda Altuntaş ve ark (1) tarafından hemşirelik öğrencileriyle yapılan çalışmada öğrencilerin çoğunluğunun çalıştığı (%50,4), kadrolu statüde (%70) ve 1-3 yıl arasında (%55) çalışmakta olduğu belirtilmiştir. SHMYO öğrencilerinin ideallerindeki mesleklerin bölümleri dışında olduğu (%52,5), buna karşın bölümünü ilk üç sırada tercih ettikleri (%67), bölüm seçme nedenleri arasında ise iş bulma kolaylığı ve mesleği sevmenin öncelikle belirtildiği

görülürken (Tablo 2); hemşirelik öğrencileriyle yapılan çalışmalarda idealdeki mesleğin eğitim fakültesi (%35,3) ve mühendislik % 18,5) olduğu ve hemşireliği orta sıralarda tercih edildiği (%55,5), hemşireliği tercih etmede aile ve yakınlarının isteği (%22,8) ve ek puan verilmesinin (%21,2) etkili olduğu üzerinde durulmuştur (2). Baykal ve arkadaşlarının (3) 2010 yılında yaptığı çalışmada ise, benzer şekilde idealindeki mesleğin öğretmenlik (%22,4) olduğu, buna karşın hemşireliğin ilk üç sırada (%52,5) tercih edildiği ve tercih nedenlerinin başında iş bulma kolaylığı (%64,2), bir meslek sahibi olma ve açıkta kalmama (%36,4) üzerinde durulmuştur.

Bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, ülkede yaşanan işsizlik oranında görünen artışa bağlı olarak, sağlık sektörünün eleman gereksinimi nedeniyle öğrencilerin böyle bir düşünce geliştirmiş oldukları söylenebilir. SHMYO öğrencilerin mezuniyet sonrası en fazla KPSS sınavına girmek (%77,8) ve kamuda çalışmak istedikleri (%78), yataklı tedavi kurumlarını tercih ettikleri (%66,1), kamuya yönelme nedeni olarak iş güvencesini (%71,2) öncelikle dikkate aldıkları, özel sektörü ise sıklıkla fiziksel ortam ve donanımının iyi olması (%14,2) nedeniyle tercih ettikleri görülmüştür (Tablo 2). Hemşirelik öğrencileri üzerinde yapılan çalışmalarda da, benzer şekilde öğrencilerin çoğunlukla yataklı tedavi kurumlarını ve kamu kurumlarını tercih ettikleri ifade edilmiştir (2, 3). SHMYO öğrencilerinin mezun oldukları bölümde çalışmayı istememe nedenlerinin başında iş yükü fazlalığı (%10) belirtilirken; büyük çoğunluğunun lisansa devam etmek istediği (%74,7) ve lisansa devam etme nedenleri arasında kendini geliştirmenin (%63,2) öncelikle belirtilmesinin yanısıra lisansta farklı bölümlere yönelme (fizyoterapi %40,1; hemşirelik %22,2) isteğinin de etkili olduğu görülmüştür. Hemşirelik öğrencileri üzerinde yapılan çalışmalarda da yüksek lisansa devam etme eğilimi çok yüksek oranlarda bulunurken, lisansüstü eğitim yapma isteğinin başında meslekte ilerleme ve kendini geliştirme olduğu ifade edilmiştir (2, 3). Sağlık alanındaki hızlı değişim, sağlık politikaları ve sağlık çalışanlarının çalışma koşulları dikkate alındığında; öğrencilerin buldukları statüden/pozisyondan daha üst statüye gidebilecekleri eğitim

fırsatlarını yakalamaya ve kendilerini geliştirecek daha iyi çalışma koşullarına kavuşmaya çalışmaları beklenen bir durum olarak değerlendirilebilir. Ayrıca günümüz gençliğinde yaygın olarak görülen yaşam ve mesleki beklentilerini daha yüksekte tutuma, ilerleme eğilimlerinin bu yönelimde etkili olduğu söylenebilir.

KAYNAKÇA

- [1] Akyurt, N. “Meslek Yüksekokullarının ve Marmara Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Genel Profili”, Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi, 2009, Cilt:4, Sayı:11.
- [2] Altuntaş, Y.S. Korkmaz, Ş.Baykal, Ü. ve ark. “Hemşire Öğrencilerin Kariyer Eğilimleri ve Bunları Etkileyen Faktörler”.İstanbul Üniversitesi, F.N.Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi, 2005. 13:55, 179-197.
- [3] Baykal, Ü.Eşkin, F.Bayraktar, B.Aktaş, Ç. ”Hemşirelik Eğitimi Alan Öğrencilerin Kariyer Yönetimleri ve Bunları Etkileyen Faktörler”, 9. Uluslararası Katılımlı- Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongre Kitabı, Fethiye, 2010.
- [4] Donnelly, John, Gibson, James, Ivanovich, H. Managing for Performance, Business, Publ., Texas.1983.
- [5] Karadovan, A.Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Öğrencilerinin eğitiminin başlangıcında ve mezuniyetten önce meslek seçimi, beklentileri ve çalışmak istedikleri alanlar ile ilgili görüşlerin incelenmesi. Türk Hemşireliğinde Yükseköğrenimin 40.Yılı Sempozyumu Kitabı, İzmir. 1995.
- [6] Koca, A.İ.Üniversite Öğrencilerinin Değerleri Ve Bireysel Özellikleri İle Kariyer Tercihleri Arasındaki İlişki, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana, 2009.
- [7] Koçel, T. İşletme Yöneticiliği. İstanbul. Beta Yayınları. 2010.12. basım.

- [8] Taştepe, H. Kariyer Yönetiminin Değerlendirilmesi (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2001.
- [9] Uyargil ve ark. İnsan Kaynakları Yönetimi. İstanbul. 5.Baskı, Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş.2010.